

P o ž á r .

1 8 6 3 : Dne 29ho srpna potka lo městečko Plaňany velké neštěstí; neb ke druhé hodině odpoledne vyšlehl oheň z domku patřící vdově A n n ě K u l h a v é pod číslem 101; a poněvadž právě toho dne velký vítr byl, ze strany polední, rozlehl se oheň tak, že v 1/2 hodině 22 stavení v jednom plamenném moři stalo, a z mnohého stavení nic se nenechalo uchrániti, jediné život, ale i ten ztratilo dítě krupaře E m a n u e l e Š i n d l e r a , staré as tři roky, jenž se z obydlí rodičů č.102 do domu č.3, kam častěji přicházelo, uteklo, a tu uhořelo, při tom i také 3 jalovice, několik prasat a husí o život přišlo; a jistě by to bylo více životů lidských, alespoň dětí stálo, kdyby při tom větru ten oheň noční dobou byl vypukl, neb plamen tak silně byl větrem hnaný a tak veliký, že k mnohému příbytku ani přikročiti se nemohlo. Oheň chytal i zdaleka, jelikož velkým suchem střechy vypráhlé byly, a protož taky ne mnoho vody se dostávalo. Jak praveno, oheň vyšel z čísla 101, a hned hořely čísla 102, 69, 70, 86, 87, 89, 118, 85. pak to přešlo přes cestu na čísla 4, 5, 7, 6, 9, 11, 30 maštale poštovská a v krámkem, kde již dveře u dvora pošty hořely i rámy u oken 31, 32 stodola 28, 29 domy i stodoly; střechy u R y c h t y na více místech chytala, ale množství lidí bránilo ohni, zaléva kde nestačila voda i pivem, a kdyby ta byla chytla, byla povstala z druhé strany veliká poušť. Když hořelo číslo 3, šlehal plamen do světnic školních. I zřídil jsem, že v každé školní světnici jeden člověk s vodou stal, sam jsem lavice od oken odtáhl, a tak se škola tak dalece ochránila, že jen zevniřtní okna popraskaly, a rámy ohořely. Byla to ouzkoť na tu spoušť se dívati. Do děkanství lidé ze svých věcí, které uchránili, tolik toho nanesli, že v průchod dolejší sotva se propročiti mohlo, a rodiny, příbytku zbavené tu a tam do stavení přijímána byla, tak i já jsem na delší čas dvěma rodinám příbytek připravil i dobytek přijal. Když pak jsem druhého dne, jenž neděle byla, po mši svaté po těch spáleništích šel, abych dle své pastýřské povinnosti leckteré utěšitelné slovo promluvil, vraceje se domů přišel k číslu 3, volán jsem byl, neb právě z rumu vykopáno bylo ono schořené pachole. Pohled na ten troupeł pronikl bolestně srdce mé, neb to byl jakosi kús měkého uhle bez hlavy, nohouch a rukouch, a jen z jednoho ramene kousek kústky vyčníval; i rychle jsem pro hrobníka poslal, abych dítko pochoval na posvátném místě, prve než by jej rodiče, jenž ho ještě i v poblížkých vesnicích hledali, k větší bolesti své spatřili, jelikož ouzko bylo na ten troupeł se dívati.

Hnedle ale po ohni objevovali se dukyzy křesťanské lásky a utrpnosti, neb z okolních vesnic přiváželo se obylí, sláma, poskytovali se peněžité dary; okolní písaři zařídili zde v Plaňanech besedu, která čistého užitku přinesla 200~~21~~ K.č. Kouřimský okresní úřad vypsál též v okresu sbírky, a tak se uhrněm sešlo

v penězích.....847 zl 73 kr.

v slámě	79 mandel
pšenice	73 měr
žita	57 -
ječmene	63 -
hráchu	11-
brambor neb zemčat	5 -.

K rozdělování těch dáreků bylo komité ze sedmi osob sestavené, které svědomitě v úvah vzalo poměry pohořelých, a nedbalo na pomluvy nespokojenců, jakých vždy a všude se nalézají. Škoda ohněm učiněná okazala se dle úředního vyšetřování v částce 6600 zlatých K.č. a vykazuje se v následujícím opisu úředního protokolu: N.4619 pol.

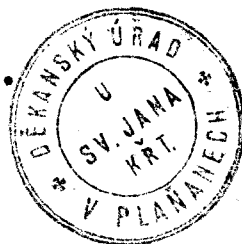
Ale až podtud se vypátrati nemohlo, jakým způsobem oheň vyšel, žeť neopatrnost příčinou byla, obecné jest domění, nepochybně strništěm při vaření oběda, jelikož někteří v obyčeji mají, že po zhašení ohně, zbylo, zase k ostatní zásobě dávají, i musela ještě nějaká jiskra v tom býti, jenž s k ostatním uložilo.

Nová stříkačka:

Plaňanská obec pod správou představeného obce Jana Horela dávno již na to zřetel měla, aby v pádu vypuknutého ohně hned tomuto živlu kráz se učiniti mohla, obstarala novou stříkačku, a aby svému účelů patřičně dostála, nešetřila nákladu, a obstarala ji od bratří Šmeralů z vesnice Čech na Moravě v ceně 752 zl pravím, sedm set padesáte dvou zlatých k.č. Tato stříkačka sem do Plaňan přivezena byla dne 3 března 1869 při střelbě a shonu mnohých lidí. Dej Bůh, aby jí nikdy nebylo potřebí, v pádu ale potřeby by zadost učinila svému účelu. Kulna k ukrytí jejímu schválně vystavena byla přímo velde nemocnice.

Podle farní kroniky doslovně-přihlížeje k tehdejšímu pravopisu-
autenticky opsal:

Děkanství v Plaňanech
V Plaňanech dne 18.III.1963.

P. Roudský
administrátor.